

SÚHRNNÁ SPRÁVA

o koordinovaných kontrolách vykonaných podľa zákona č. 261/2002 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v roku 2013

I. ÚVOD

Zákon č. 261/2002 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ustanovuje podmienky a postupy pri prevencii závažných priemyselných havárií v podnikoch s prítomnosťou vybraných nebezpečných látok a na pripravenosť na ich zdoľávanie, na znižovanie ich následkov na život a zdravie ľudí, životné prostredie a majetok v prípade ich vzniku.

SIŽP - útvar inšpekcie ochrany vôd, ako orgán štátneho dozoru vo veciach prevencie závažných priemyselných havárií podľa § 26 ods. 5 písm. c) cit. zákona, vykonáva kontroly prevencie závažných priemyselných havárií od jeho účinnosti. Prvé kontroly boli koordinovaným spôsobom vykonané v roku 2004.

V roku 2013 koordinované kontroly vykonali odbory inšpekcie ochrany vôd inšpektorátov životného prostredia SIŽP (ďalej OIOV) v spolupráci s orgánmi štátnej správy (OŠS) podľa § 26 ods. 1 písm. f) až j) zákona č. 261/2002 Z.z., t.j. orgánmi inšpekcie práce - Národný inšpektorát práce (IP), orgánmi štátnej správy na úseku ochrany pred požiarimi - Hasičský a záchranný zbor (HaZZ), orgánmi štátnej správy na úseku civilnej ochrany - odbory krízového riadenia na Okresných úradoch (OKR), orgánmi na ochranu zdravia a štátnymi zdravotnými ústavmi - regionálne úrady verejného zdravotníctva (RÚVZ) a orgánmi štátnej banskej správy - obvodné banské úrady (OBÚ).

V roku 2013 sa takto špecificky zamerané kontroly vykonávali v súlade s plánom hlavných úloh SIŽP (PHÚ SIŽP) na rok 2013 schváleným MŽP SR v rámci samostatnej hlavnej úlohy PHÚ SIŽP - útvaru inšpekcie ochrany vôd pod poradovým číslom I. 7. - Koordinovaná kontrola podnikov kategórie A a kategórie B podľa zákona č. 261/2002 Z.z.

Pri výbere kontrol sa vychádzalo z celoštátneho registra podnikov kategórie A a kategórie B, ktorý vedie MŽP SR.

Pre zabezpečenie koordinácie kontrolnej činnosti OŠS v roku 2013 boli zvolané koordinačné porady na úrovni ústredných OŠS a regionálnych OŠS. Cieľom porady na úrovni ústredných orgánov bolo prerokovanie vykonávania koordinovaných kontrol a vyhodnotenie spolupráce s jednotlivými OŠS vykonávajúcimi kontrolu podľa zákona č. 261/2002 Z.z. a prerokovanie návrhu plánu koordinovaných kontrol na rok 2014. Na regionálnej úrovni koordinačné porady boli zamerané na postup a rozsah vykonania koordinovanej kontroly a určenie konkrétneho objektu v podniku, kde sa bude vykonávať kontrola (závod, prevádzka, resp. zariadenie) a prípravu plánu koordinovaných kontrol na rok 2014.

II. VÝSLEDKY KONTROL

V roku 2013 vykonali OIOV celkovo 52 kontrol podľa zákona č. 261/2002 Z.z., pričom plánovaný počet kontrol na rok 2013 bol 51 kontrol, z toho 20 kontrol v podnikoch kategórie A a 31 kontrol v podnikoch kategórie B. Prehľad o vykonaných kontrolách v roku 2013 a rozdelenie podnikov podľa územnej pôsobnosti OIOV je v tabuľke č. 1. Z uvedeného prehľadu vyplýva, že v roku 2013, pri dodržaní zákonom stanoveného intervalu kontrol, najviac kontrol zameraných na prevenciu závažných priemyselných havárií vykonala OIOV Banská Bystrica.

Tabuľka č. 1

OIOV	podnik zaradený do kategórie A		podnik zaradený do kategórie B		spolu	
	kontroly	porušenie zákona	kontroly	porušenie zákona	kontroly	porušenie zákona
	počet					
BA	4	1	3	0	7	1
SPNR	6	0	5	0	11+1*	0
ZA	1	0	3	0	4	0
BB	7	2	9	0	16	2
KE	3	0	10	1	13	1
spolu	21	3	30	1	51+1*	4

BA - Bratislava, SPNR - stále pracovisko Nitra, ZA - Žilina, BB - Banská Bystrica, KE – Košice

* - nezakategorizovaný podnik (DETOX, a.s. Banská Bystrica, závod Trnava)

Po schválení plánu kontrol na rok 2013 podnik *Slovnaft Petrochemical, s.r.o. Bratislava* (kategória B) bol integrovaný do podniku SLOVNAFT, a.s. Bratislava (kategória B), oznámenie o jeho integrácii bolo na MŽP SR zaregistrované dňa 22.01.2013. Vzhľadom k uvedenému kontrola bola vykonaná iba v podniku SLOVNAFT, a.s. Bratislava.

Taktiež po schválení plánu kontrol na rok 2013 podnik Zentiva, a.s. Hlohovec, odpredal svoju časť (objekty skladovania a zaobchádzanie s vybranými nebezpečnými látkami) spoločnosti Saneca Pharmaceutical a.s., oznámenie o prevode práv a povinností bolo na OÚŽP v Trnave zaslané dňa 29.05.2013 a preto kontrola bola vykonaná iba v spoločnosti Saneca Pharmaceutical a.s.

V čase vykonávania koordinovanej kontroly bolo zistené, že podnik *PTCHEM, s.r.o. Dubová* sa na základe nového oznámenia preradil z kategórie B do kategórie A.

V podniku *Slovglass Poltár, s.r.o. v konkurze* (kategória B) bolo zistené, že podnik bol v rámci konkurzu odkúpený spoločnosťou CONVEY a.s., Bratislava.

V podniku *Vojenský opravárenský podnik Nováky, a.s. Nováky* bolo zistené, že podnik sa vyradil z kategórie B do nekategorizovaného podniku.

Nad rámec schváleného plánu kontrol pre rok 2013 vykonali OIOV 2 kontroly (*DETOX, a.s. Banská Bystrica, závod Trnava a Preterm s.r.o. Trebišov, prevádzka Distribučné centrum LPG Trebišov*).

- V podniku *DETOX, a.s. Banská Bystrica - závod Trnava* bola vykonaná kontrola so zameraním na preverenie prítomnosti vybraných nebezpečných látok podľa zákona č. 261/2002 Z.z., pričom sa zistilo, že podnik nespadá pod cit. zákon.

- V podniku *Preterm s.r.o. Trebišov* bola vykonaná kontrola so zameraním na preverenie prítomnosti vybraných nebezpečných látok podľa zákona č. 261/2002 Z.z. v prevádzke *Distribučné centrum LPG Trebišov*, pričom bolo zistené, že podnik na základe množstva vybraných nebezpečných látok prítomných v podniku (kvapalný propán-bután) mal prevádzku zaradiť do kategórie B podľa cit. zákona.

Koordinované kontroly sa v roku 2013 vykonávali v súlade s § 27 ods. 3 a 8 cit. zákona za účasti orgánov štátnej správy (IP, HaZZ, OKR, RÚVZ a OBÚ), ktoré vykonávajú kontrolu podľa cit. zákona, zákonom č. 525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 10/1996 Z.z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov. Koordinované kontroly boli zamerané na to, či je prevádzkovateľ schopný preukázať, že prijal opatrenia na prevenciu závažných priemyselných havárií s ohľadom na rôzne činnosti vykonávané v podniku, t.j., či údaje a informácie uvedené v bezpečnostnej správe, havarijnom pláne, v podkladoch na vypracovanie plánu ochrany obyvateľstva alebo inej správe prevádzkovateľa adekvátne vyjadrujú podmienky v podniku, vrátane možných vonkajších zdrojov rizika, aj so zabezpečením príslušných prostriedkov na zdolanie závažnej priemyselnej havárie a obmedzenie jej následkov, zabezpečenie záchranej služby ako aj informovanie verejnosti.

V rámci vykonaných koordinovaných kontrol sa preverovalo, či podnik splnil všetky povinnosti vyplývajúce z ustanovení zákona č. 261/2002 Z.z. a prijal všetky opatrenia na prevenciu závažných priemyselných havárií s ohľadom na činnosti v ňom vykonávané, t. j.:

- či sa podnik zakategorizoval podľa celkového množstva vybraných nebezpečných látok, ktoré sú prítomné v podniku (§4),
- či je prevádzkovateľ schopný preukázať, že prijal príslušné opatrenia na prevenciu závažných priemyselných havárií (§ 3) s ohľadom na rôzne činnosti vykonávané v podniku, napr. či vypracoval a vedie predpísanú dokumentáciu a evidenciu - hodnotenie rizika (§ 6), program prevencie závažných priemyselných havárií (§ 7), bezpečnostný riadiaci systém (§ 8), bezpečnostná správa (§ 9), havarijný plán (§ 18) a podklady na vypracovanie plánu ochrany obyvateľstva (§ 19),
- či údaje a informácie uvedené v bezpečnostnej správe, havarijnom pláne, v podkladoch na vypracovanie plánu ochrany obyvateľstva alebo inej správe prevádzkovateľa adekvátne vyjadrujú podmienky v podniku vrátane možných vonkajších zdrojov rizika,
- či je prevádzkovateľ schopný preukázať, že má alebo zabezpečil príslušné prostriedky na zdolanie závažnej priemyselnej havárie a obmedzenie jej následkov (§ 20),
- či prevádzkovateľ zabezpečil záchrannú službu (§ 21) a informovanie verejnosti (§ 22 a § 23),
- či prevádzkovateľ uzatvoril zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu (§ 28).

V rámci koordinovaných kontrol zástupcovia OŠS v kontrovaných prevádzkach vykonali vizuálnu obhliadku za účelom preverenia, či predložená dokumentácia, vypracovaná v súlade s platnými právnymi predpismi na úseku prevencie závažných priemyselných havárií, zodpovedá skutočnému stavu pri používaní vybraných nebezpečných látok. Menný zoznam podnikov, v ktorých bola vykonaná kontrola podľa zákona č. 261/2002 Z.z. je uvedený v prílohe č. 1.

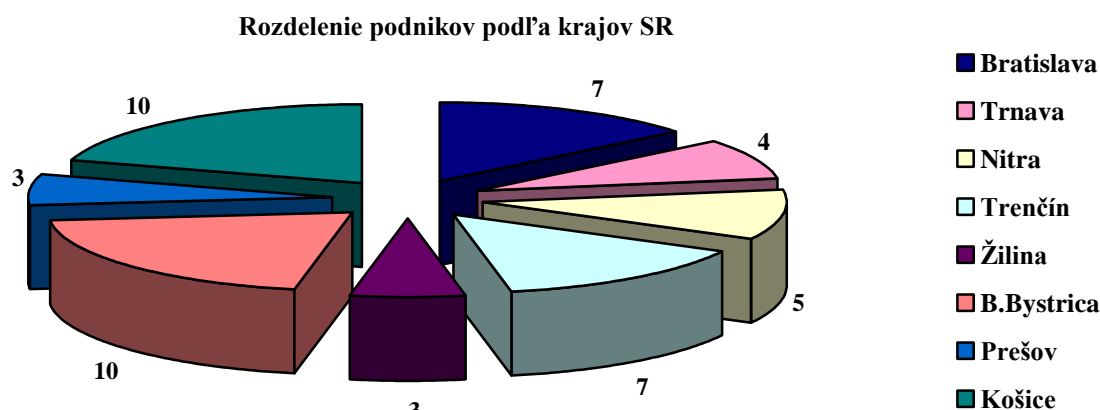
Z celkového počtu 52 vykonaných kontrol v roku 2013 vyplynulo že 3 podniky nespádajú pod tento zákon (2 podniky kategórie B - *Slovglass Poltár, s.r.o. v konkurz a Vojenský opravárenský podnik Nováky, a.s. Nováky* a 1 nekategorizovaný podnik - *DETOX*,

a.s. Banská Bystrica, závod Trnava) a preto ďalej bude hodnotených 49 podnikov spadajúcich pod zákon o prevencii závažných priemyselných havárií.

1. Rozdelenie podnikov spadajúcich pod zákon č. 261/2002 Z.z. podľa územného členenia

Rozdelenie podnikov spadajúcich pod zákon č. 261/2002 Z.z. podľa územného členenia SR je uvedené v grafe č. 1.

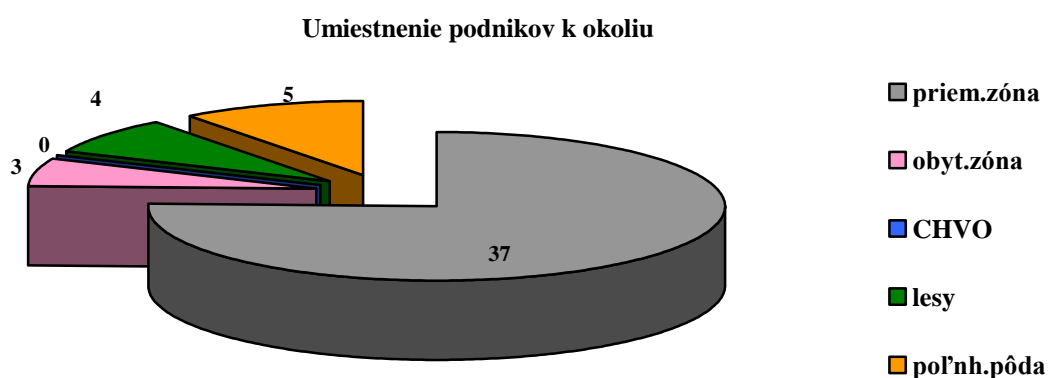
graf č.1

2. Umiestnenie podnikov spadajúcich pod zákon č. 261/2002 Z.z.

Rozdelenie podnikov podľa OIOV vzhľadom na ich umiestnenie k okoliu, CHVO, CHKO a podľa povodí riek s predpokladom ovplyvnenia hraničného profilu je uvedené v grafe č.2 a č.3. Z uvedeného tabuľkového prehľadu vyplýva, že najviac podnikov je umiestnených v priemyselných zónach.

graf č.2

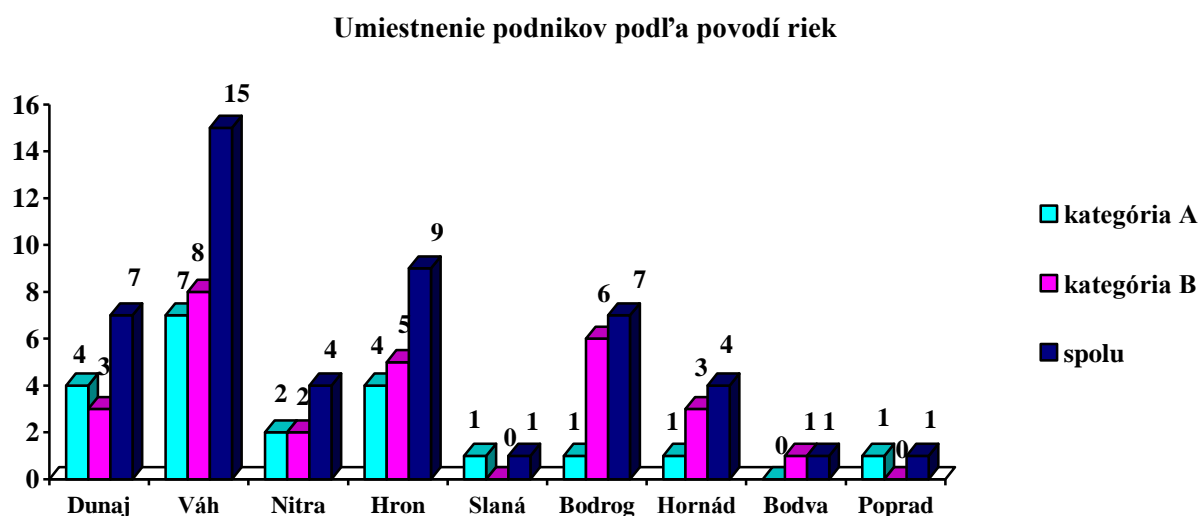

V blízkosti CHVO Žitný ostrov sú umiestnené podniky *SLOVNAFT, a.s. - areál Bratislava* a *Messer Slovnaft, s.r.o. Bratislava* a zároveň sú to aj priemyselné zóny.

V obytnej zóne sú umiestnené podniky *Saneca Pharmaceutical, a.s. Hlohovec*, *VEGUM, a.s. Dolné Vestenice* a *PTCHEM, s.r.o. Dubová*.

V grafe č. 3 je uvedené rozdelenie podnikov spadajúcich pod cit. zákon podľa povodí riek.

graf č. 3

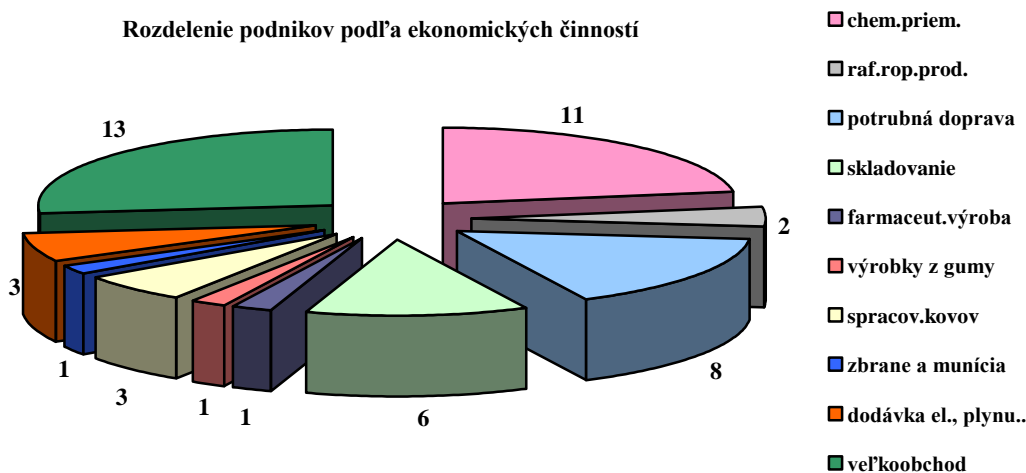
Všetky kontrolované podniky spadajúce po cit. zákon sa nachádzajú v medzinárodnom povodí Dunaja - úmorí Čierneho mora okrem jedného podniku (*OKTAN, a.s. Kežmarok*), ktorý sa nachádza v medzinárodnom povodí Visly - úmorie Baltského mora.

Podniky, ktoré môžu ovplyvniť hraničné profily vodných tokov s Maďarskou republikou sa nachádzajú v okrese Bratislava (*SLOVNAFT, a.s. - areál Bratislava, Slovnaft, Messer Slovnaft, s.r.o. Bratislava*) a v okrese Košice (*U.S.STEEL, Košice s.r.o.*).

3. Rozdelenie podnikov spadajúcich pod zákon č. 261/2002 Z.z. podľa ekonomických činností

Rozdelenie podnikov podľa ekonomických činností SK NACE Rev.2 (klasifikácia ekonomických činností podľa vyhl. ŠÚ SR č. 306/2007 Z.z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia ekonomických činností) je uvedený v grafe č. 4.

graf č. 4

Ako vyplýva z uvedenej tabuľky, kontroly podľa zákona č. 261/2002 Z.z. boli v roku 2013 vykonané hlavne v podnikoch zameraných na výrobu chemikálií a chemických produktov a v podnikoch, ktoré sa zaoberajú veľkoobchodom s kvapalnými a plynými palivami a chemickými produktmi.

5. Kontrolné zistenia v podnikoch kategórie A

V roku 2013 bolo v podnikoch kategórie A vykonaných 21 kontrol, z toho novo zaradené boli 2 podniky (*TOMEGAS SK, s.r.o. - prevádzka Distribučné centrum LPG Partizánske, MATRIX SLOVAKIA, s.r.o. Spišská Nová Ves – prevádzka Jelšava*), v ktorých bola kontrola vykonaná prvý krát.

Z vykonaných kontrol v podnikoch kategórie A vyplynulo, že kontrolované podniky si splnili povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 261/2002 Z.z., okrem 3 podnikov (*Letisko M.R. Štefánika - Airport Bratislava, a.s., MATRIX SLOVAKIA, s.r.o. Spišská Nová Ves, prevádzka Jelšava a PTCHEM, s.r.o. Dubová*), kde bolo zistené porušenie povinností na úseku prevencie závažných priemyselných havárií, kde bolo zistené, že podnik

6. Kontrolné zistenia v podnikoch kategórie B

V roku 2013 bolo v podnikoch kategórie B, vykonaných celkovo 28 kontrol, z toho novo zaradený bol 1 podnik (*Preterm s,r,o, Trebišov - prevádzka Distribučné centrum LPG Trebišov*), kde bola kontrola vykonaná prvý krát.

Z vykonaných koordinovaných kontrol podnikoch kategórie B vyplynulo, že kontrolované podniky si splnili povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 261/2002 Z.z., okrem jedného podniku, kde bolo zistené porušenie povinností na úseku prevencie závažných priemyselných havárií (*Preterm s.r.o. Trebišov - prevádzka Distribučné centrum LPG Trebišov*)

7. Pokuty a opatrenia na nápravu

V roku 2013 uložil OIOV Banská Bystrica v správnom konaní spoločnosti *PTCHEM, s.r.o. Dubová* 5 opatrení na nápravu podľa zákona o prevencii závažných priemyselných havárií za nedostatky zistené kontrolou v roku 2012.

V roku 2013 za porušenie zákonných povinností ustanovených na úseku prevencie závažných priemyselných havárií boli v správnom konaní uložené pokuty 3 spoločnostiam (*Letisko M.R. Štefánika-Airport Bratislava, a.s., MATRIX SLOVAKIA, s.r.o. Spišská Nová Ves a Preterm s.r.o. Trebišov*) v celkovej výške 6500 eur a 4 spoločnostiam (*LAMPOGAS SK, s.r.o. Bratislava, PTCHEM, s.r.o. Dubová, Vojenský opravárenský podnik Nováky, a.s. Nováky a DIAKOL Strážske, s.r.o. Strážske*) za nedostatky zistené kontrolou v roku 2012 v celkovej výške 21 300 eur.

III. BEZPEČNOSTNÉ SPRÁVY

SIŽP ako orgán štátneho dozoru vo veciach prevencie závažných priemyselných havárií sa okrem iného podľa § 26 ods. 5 písm. e) zákona č. 261/2002 Z.z. vyjadruje aj k bezpečnostným správam. V roku 2013 sa OIOV v rámci spolupráce orgánov štátneho dozoru vo veciach prevencie závažných priemyselných havárií vyjadrovali k 7 bezpečnostným správam.

IV. ZÁVER

V roku 2013 OIOV vykonali 52 kontrol podľa zákona č. 261/2002 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z toho 2 kontroly nad rámec schváleného plánu (*Preterm s.r.o. Trebišov a DETOX, a.s. Banská Bystrica - závod Trnava*), kde kontrola bola zameraná na preverenie celkového množstva vybraných nebezpečných látok prítomných v podniku podľa cit. zákona.

Koordinovaným spôsobom, t.j. za účasti zástupcov orgánov štátnej správy (IP, HaZZ, OKR, RÚVZ a OBÚ) vykonali OIOV 48 kontrol a v 4 podnikoch vykonali kontroly samostatne (*Slovglass Poltár, s.r.o. v konkurze, Vojenský opravárenský podnik Nováky, a.s. Nováky, Preterm s.r.o. Trebišov a DETOX, a.s. Banská Bystrica - závod Trnava*).

Z vykonaných kontrol v roku 2013 vyplynulo, že v 4 podnikoch (3 podniky kategórie A a 1 podniky kategórie B) bolo zistené porušenie ustanovení na úseku prevencie závažných priemyselných havárií.

Za porušenie povinností na úseku prevencie závažných priemyselných havárií v roku 2013 OIOV Banská Bystrica v správnom konaní uložil opatrenia na nápravu spoločnosti *PTCHEM, s.r.o. Nemecká* za nedostatky zistené kontrolou v roku 2012.

V roku 2013 za porušenie zákonných povinností ustanovených na úseku prevencie závažných priemyselných havárií boli v správnom konaní uložené pokuty 3 spoločnostiam (*Letisko M.R. Štefánika-Airport Bratislava, a.s., MATRIX SLOVAKIA, s.r.o. Spišská Nová Ves a Preterm s.r.o. Trebišov*) v celkovej výške 6500 eur a 4 spoločnostiam (*LAMPOGAS SK, s.r.o. Bratislava, PTCHEM, s.r.o. Dubová, Vojenský opravárenský podnik Nováky, a.s. Nováky a DIAKOL Strážske, s.r.o. Strážske*) za nedostatky zistené kontrolou v roku 2012 vo výške 21 300 eur.

Za porušenia povinností na úseku prevencie závažných priemyselných havárií zistené v roku 2013 bude v roku 2014 začaté správne konania o uložení pokuty pre spoločnosť *PTCHEM, s.r.o. Dubová*.

Príloha č. 1

Menný zoznam podnikov, v ktorých sa vykonala kontrola podľa zákona č. 261/2002 Z.z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v roku 2013

por. číslo	kontrolovaný subjekt	kategória	porušenie zákona
1.	MESSER SLOVNAFT s.r.o. Bratislava	A	
2.	TRANSPETROL a.s. Bratislava - odovzdávacie stredisko ropy č. 1	A	
3.	Letisko M.R.Štefánika - Airport Bratislava, a.s. (BTS)	A	§18
4.	DVS Slovakia, s.r.o. Senec	B	
5.	Duslo, a.s. Šaľa - odštepny závod ISTROCHEM	B	
6.	BRENTAG SLOVAKIA, s.r.o. Bratislava - Obchodné stredisko Pezinok	A	
7.	SLOVNAFT, a.s. areál Bratislava	B	
8.	Slovenské elektrárne, a.s. - Atómová elektráreň Mochovce	A	
9.	FLAGA, s.r.o. - prevádzka Bánovce nad Bebravou	B	
10.	REAL HM, s.r.o. Nové Zámky	A	

11.	MESSER TATRAGAS, s.r.o. Bratislava - stredisko Šaľa	A	
12.	Chemolak, a.s. Smolenice	A	
13.	Duslo, a.s. Šaľa	B	
14.	TRANSPETROL a.s. Bratislava - prečerpávacia stanica č.5 Bučany	B	
15.	TRANSPETROL a.s. Bratislava - prečerpávacia stanica č.4 Tupá	B	
16.	TOMEGAS SK, s.r.o - prevádzka "Distribučné centrum LPG" Partizánske	A	
17.	Saneca Pharmaceutical a. s., Hlohovec	B	
18.	Enviral, a.s. Leopoldov	A	
19.	KONŠTRUKTA - Defence, a.s. PŠSS Lieskovec	B	
20.	ISTROCHEM EXPLOSIVES a.s., Sklady Sklené	B	
21.	Zväz pre skladovanie zásob, a.s. - Terminál Horný Hričov	B	
22.	MESSER TATRAGAS s.r.o. Bratislava, obchodné stredisko - odbyt. sklad Žilina	A	
23.	MATRIX SLOVAKIA, s.r.o. - prevádzka Jelšava	A	§21
24.	SLOVECA SASOL SLOVAKIA, s.r.o. - závod Nováky	B	
25.	SLOVNAFT, a.s. -Terminál a produktovod PS 25 Stožok	B	
26.	Zväz pre skladovanie zásob, a.s. - Terminál Stožok	B	
27.	VEGUM, a.s. Dolné Vestenice	A	
28.	Slovenské elektrárne, a.s., Elektrárne Nováky - závod Zemianske Kostolany	A	
29.	SLOVNAFT, a.s. - produktovod PS 22 Hronský Beňadik	A	
30.	SLOVALCO, a.s. Žiar nah Hronom	A	
31.	Zväz pre skladovanie zásob, a.s. - Terminál Hronský Beňadik	B	
32.	BRENTAG SLOVAKIA, s.r.o. - obchodné stredisko Slovenská Lupča	A	
33.	CMK, s.r.o. Žarnovica	B	
34.	EVONK FERMAS, s.r.o. Slovenská Lupča	B	
35.	FORTISCHEM, a.s. Nováky	B	
36.	PTCHEM, s.r.o. Dubová	A	§3g), § 21
37.	MESSER TATRAGAS, s.r.o. Bratislava - výrobn - obch. stredisko Košice	A	
38.	FLAGA , s.r.o. - Bánovce nad Ondavou	B	
39.	TRANSPETROL, a.s. Bratislava – prečerpávacia stanica č. 1 Budkovce	B	
40.	PROGRES TRADING ,a.s. - SMO Trebišov	B	
41.	SLOVNAFT, a.s. Bratislava - Terminál Kapušany	B	
42.	OKTAN, a.s. Kežmarok	A	
43.	Slovenské elektrárne, a.s. - OZ Elektrárne Vojany	A	
44.	TRANSPETROL, a.s. Bratislava, PS 2 Moldava nad Bodvou	B	
45.	PROBUGAS, a.s. prevádzka Haniska pri Košiciach	B	
46.	U. S. STEEL Košice, s.r.o. Košice	B	
47.	SWS, s.r.o. Vojany	B	
48.	ORICA Slovakia, s.r.o. Humenné	B	
49.	Preterm s.r.o. Trebišov - prevádzka Distribučné centrum LPG Trebišov	B	§ 4, § 5
50.	<i>Slovglass Poltár, s.r.o. v konkurze</i>	<i>B - vyradený do nekatégor</i>	
51.	<i>Vojenský opravárenský podnik Nováky, a.s. Nováky</i>	<i>B - vyradený do nekatégor.</i>	
52.	<i>DETOX, a.s. Banská Bystrica, závod Trnava</i>	<i>nekatégor.</i>	